

2

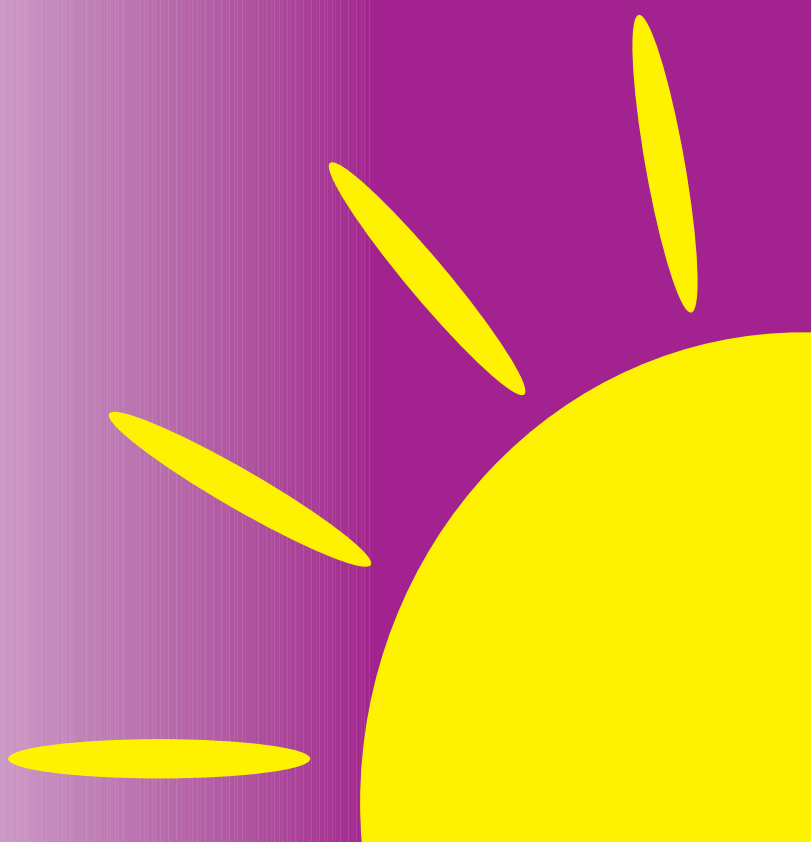
0

0

3.

Bilten

*Posojerenstva za suzbijanje ovisnosti
Dirovitičko-podravske županije*

Sadržaj:

1. O Povjerenstvu za suzbijanje ovisnosti
2. Financiranje rada Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti
3. Rad Centra za prevenciju i suzbijanje ovisnosti (u Virovitici i Slatini)
4. Aktivnosti Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti
5. Edukacija
6. KLA - klubovi liječenih alkoholičara
7. Evaluacija godišnjeg rada

1. O Povjerenstvu za suzbijanje ovisnosti

Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti Virovitičko-podravske županije osnovano je temeljem članka 36. Statuta Virovitičko-podravske županije u skladu s Nacionalnim i Županijskim programom borbe protiv ovisnosti. Povjerenstvo ima predsjednika i 10 članova. (*Tablica 1*)

Zadaća je Povjerenstva provođenje mjera za suzbijanje ovisnosti u skladu s Nacionalnim i Županijskim programom. Naglasak je na provedbi primarne prevencije usmjerene "zdravoj" populaciji (onom dijelu populacije koji još nije imao doticaj sa sredstvima ovisnosti). Onaj dio populacije koji je nažalost u doticaju sa sredstvima ovisnosti zbrinjava se putem sekundarne prevencije, a kroz neposredni rad stručnih timova Centra za prevenciju suzbijanje ovisnosti u Virovitici i Slatini.

Tijekom protekle, 2003. godine Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti Virovitičko-podravske županije sastalo se ukupno 10 puta. Redovni sastanci održavaju se jednom mjesečno (obično svake zadnje srijede u mjesecu), s pauzom tijekom ljetnih mjeseci. Na svakom sastanku prosječno je dnevni red imao 5 točaka iz problematike suzbijanja ovisnosti. Tijekom cijele godine broj članova Povjerenstva koji su se odazivali na sastanke bio je prosječno osam (tijekom prethodne godine - šest). Jedan od razloga povećanja je u činjenici da su neki stari, neaktivni članovi Povjerenstva razriješeni.

Povjerenstvo je svaki sastanak odradilo prema predloženom dnevnom redu koji se dostavljao s pozivom, uz eventualne izmjene koje su se donosile na samom sastanku.

2. Financiranje rada Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti

Rad Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti financira se sredstvima iz županijskog proračuna, a rad Centra za prevenciju i suzbijanje

Tablica 1: Članovi Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti

Ime i prezime	Predstavnik...	Status u Povjerenstvu
1. Miroslav dr. Venus	Djelatnosti za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitica	predsjednik
2. Viktor dr. Brož	Odjela za kirurgiju Opće bolnice Virovitica	zamjenik
3. Darko Sinjaković *	Policijske uprave Virovitičko-podravске	član
4. Vesna Šerepac, prof.	Ureda državne uprave	član
5. Mate Tolušić, dipl. oec	Virovitičko-podravске županije	član
6. Zvonko Lukša *	Roditelja	član
7. Matija Zidar, prof.	Osnovne škole (Osnovna škola Augusta Cesarca Špišić Bukovica)	član
8. Elvira dr. Koić	Odjela za duševne bolesti Opće bolnice Virovitica	član
9. Siniša Brlas, prof.	Srednje škole (Industrijsko-obrtnička škola Virovitica)	član
10. Marijan Markus, prof.	Centra za socijalnu skrb Virovitica	član
11. Marija Mikolić *	Novinara	član

* novoimenovani članovi Povjerenstva

ovisnosti financira se dijelom sredstvima iz županijskog proračuna Virovitičko-podravске županije, a dijelom sredstvima

Državnog proračuna (putem Ministarstva zdravstva i nadležne Vladine komisije).

3. Rad Centra za prevenciju i suzbijanje ovisnosti (u Virovitici i Slatini)

Centar za prevenciju i suzbijanje ovisnosti osnovalo je Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti 19. travnja 2000. godine. Dežurstva stručnih timova u Centru u Virovitici započela su 25. travnja iste godine, i to utorkom od 18 do 20 sati u prostorijama Zavoda za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravске županije (telefon: 727-031). Centar u Slatini osnovan je rujna 2000. godine, dežurstva su četvrtkom od 18 do 20 sati u prostorijama Doma zdravlja Slatina (telefon: 552-258).

Stručni timovi broje po dva (ili tri) člana iz redova psihijatar, liječnika, psihologa, pedagoga, a prema potrebi i socijalnih radnika.

Centar je nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o suzbijanju

zlorporabe opojnih droga (NN 163/03) odlukom Upravnog vijeća ZZJZ od 14. studenoga 2003. godine postao sastavni dio Zavoda u okviru Djelatnosti za socijalnu medicinu.

Rad Centra zamišljen je kao sredstvo i oblik pomoći svima koji imaju doticaj sa sredstvima ovisnosti, ali i onima kojima je potrebna pomoć u rješavanju bilo kojeg životnog problema (u školi, s roditeljima, s prijateljem ili partnerom i sl.), a kako ne bi došli u rizično iskušenje i tako postali ovisnici.

U Centru je opservirano više desetaka osoba s različitim problemima, kao što su: obiteljski problemi, pokušaji suicida, eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti, konzumiranje sredstava ovisnosti, alkoholizam i slični problemi.

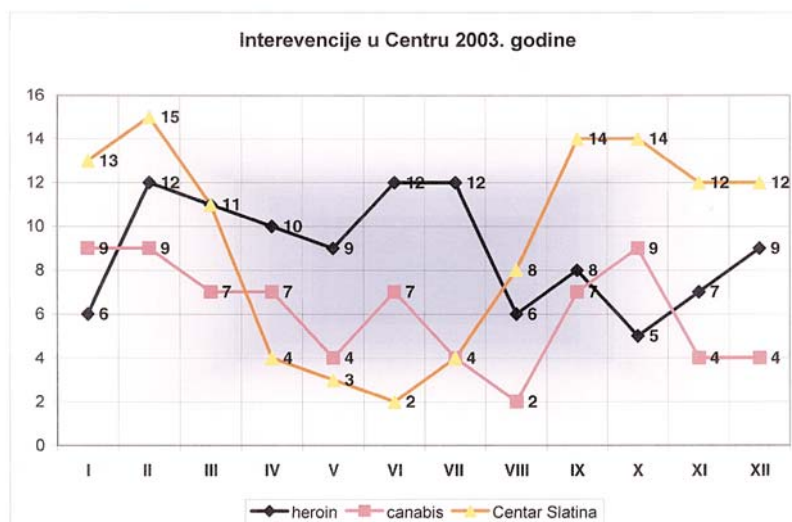
Tablica 1. Intervencije u Centru za suzbijanje ovisnosti tijekom 2003. godine

	Virovitica	Slatina
marihuana	73	112
heroin	107	0
savjetodavni rad	53	61
telefonski pozivi	7	4
UKUPNO	240	177

Tablica 2. Struktura korisnika usluga Centra za suzbijanje ovisnosti tijekom 2003. godine prema izdvojenim kriterijima

	Virovitica	Slatina
UKUPNO	38	11
od toga heroinski ovisnici	16 (8 novo-pridošlih) (2 smrtna predoziranja)	0
imaju izrečenu sudsku mjeru liječenja ili nadzora	18	4

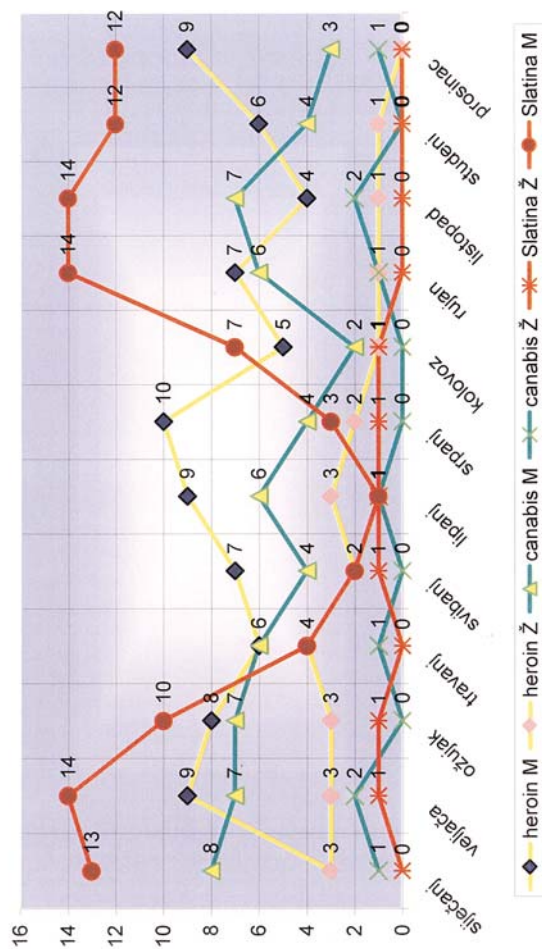
Graf 1. Intervencije u Centru za suzbijanje ovisnosti po mjesecima

Legenda: Heroin i cannabis odnose se na Centar u Virovitici, dok je za Centar u Slatini podatak samo za cannabis

Graf 2. Intervencije u Centru za suzbijanje ovisnosti prema spolu i vrsti ovisnosti po mjesecima

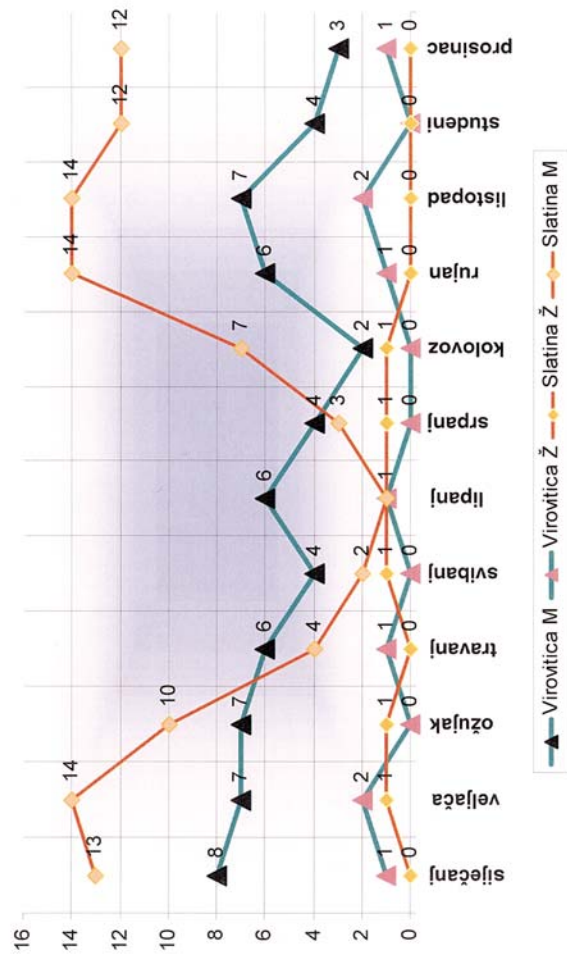
Intervencije u Centru 2003. godine prema spolu i vrsti ovisnosti

Legenda: Heroin i cannabis odnose se na Centar u Virovitici, dok je za Centar u Slatini podatak samo za cannabis
M – muški, Z – ženski

Graf 3. Intervencije u Centru za suzbijanje ovisnosti prema spolu i vrsti ovisnosti tipa marihuane po mjesecima

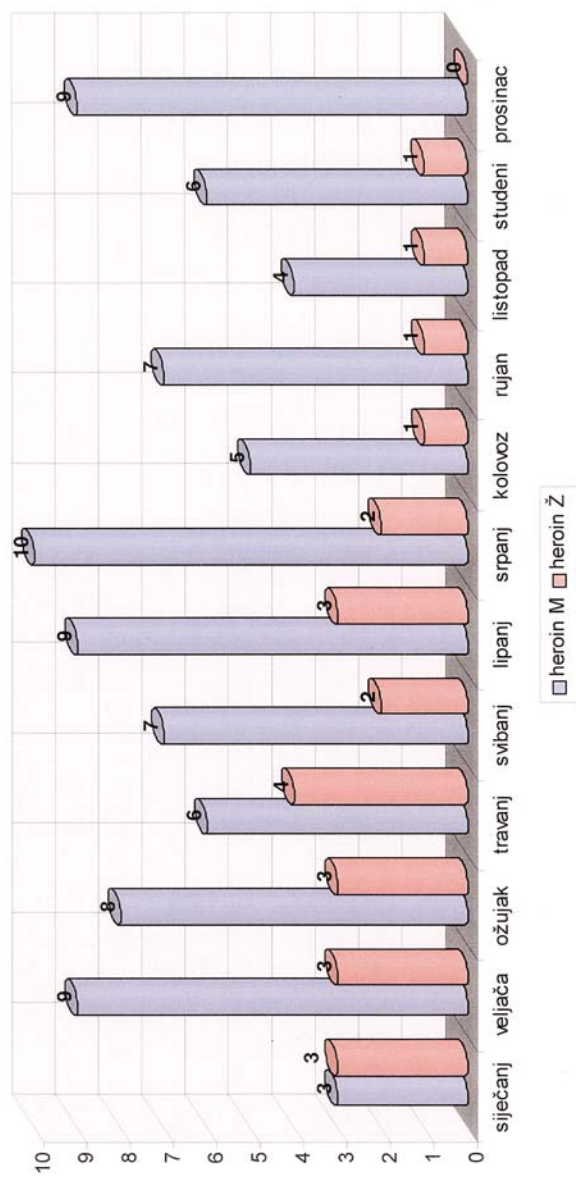
Intervencije - zlouporaba marihuane (cannabis) 2003.godine

Legenda: M - muški, Ž - ženski

Graf 4. Intervencije u Centru za suzbijanje ovisnosti prema spolu i vrsti ovisnosti tipa heroina po mjesecima (skupno)

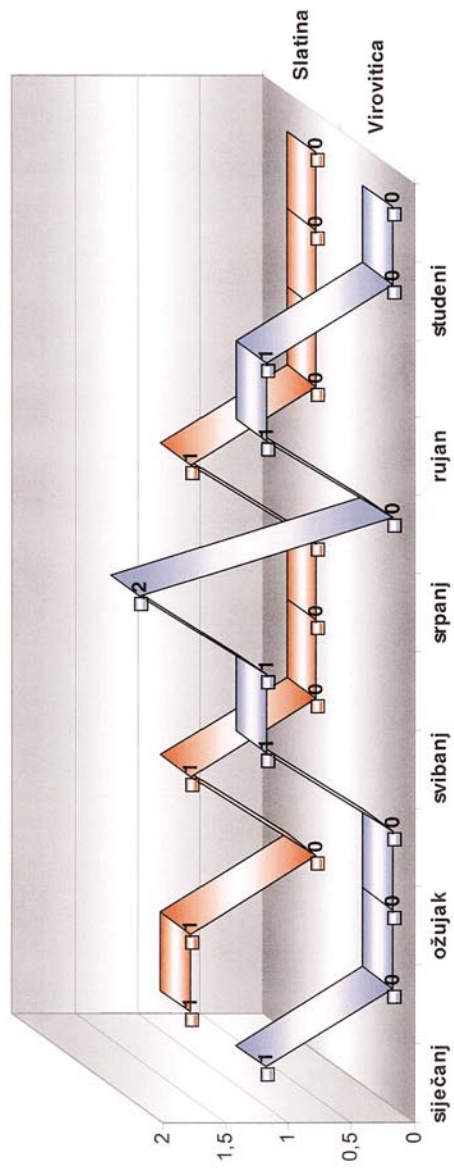
Intervencije - heroin 2003.godine

Legenda: M - muški, Ž - ženski

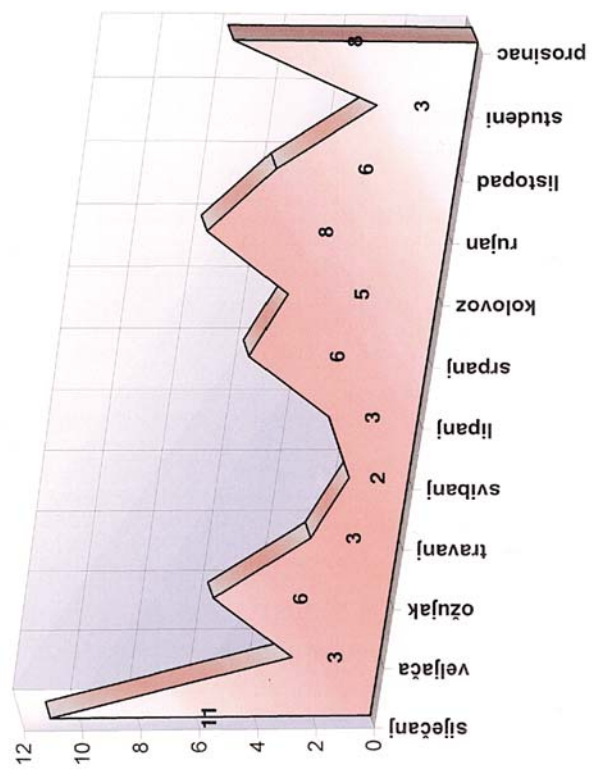
Graf 5. Telefonski pozivi u Centar za suzbijanje ovisnosti u Virovitici i Slatini po mjesecima

Telefonski pozivi 2003. godine

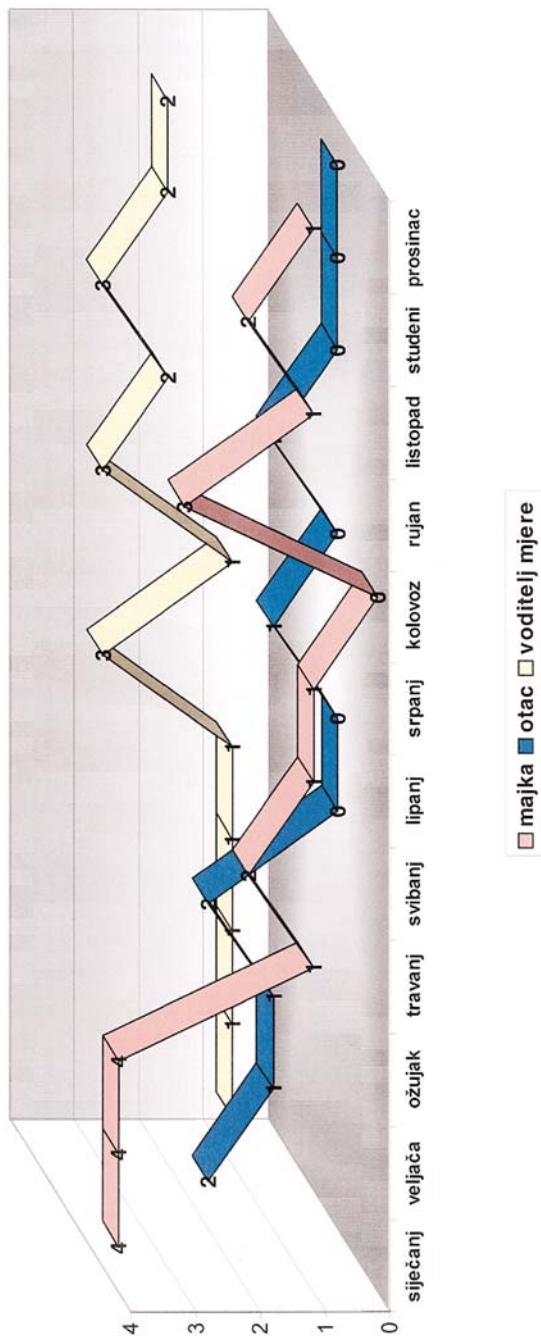
Graf 6. Posjeti članova obitelji u Centar za suzbijanje ovisnosti u Slatini po mjesecima

Centar u Slatini - posjeti članova obitelji tijekom 2003. godine

Graf 7. Posjeti članova obitelji u Centar za suzbijanje ovisnosti u Virovitici po mjesecima

Centar u Virovitici - posjeti članova obitelji ili voditelja mjere tijekom 2003. godine

4. Aktivnosti Povjerenstva za suzbijanje ovisnosti

Kao i svih ovih godina do sada, smatrali smo da nema potrebe previše mijenjati ustaljeni način rada, te smo i tijekom 2003. godine nastojali biti prisutni u kulturnim, likovnim, sportskim i drugim zbivanjima u društvu, kako bismo promovirali zdrav stil života i upozoravali na bolesti ovisnosti. Dodatne aktivnosti koje smo provodili odnose se na naše sudjelovanje u donošenju zakonskih akata, te određenih stručnih smjernica.

Nastojali smo, a smatramo da smo dobrim dijelom i uspjeli, uspostaviti dobre, suradničke odnose s raznim udrugama, stručnjacima s drugih županija, kao i našim poznatim profesorima sa Medicinskog fakulteta, Filozofskog fakulteta, Policijske akademije i sl. Upostavili smo suradnju i sa Povjerenstvom za prevenciju i suzbijanje ovisnosti susjedne, Bjelovarsko-bilogorske županije.

Poučeni dobrim iskustvom, ponovno smo proveli natječaj u likovnom i literarnom izričaju za učenike osnovnih i srednjih škola

sa područja županije. Kao i prethodne godine, nismo izabirali najbolje radove, već smo prigodno nagradili sve sudionike za njihov trud. Nagrade je uručio gospodin Ivan Begović, župan Virovitičko podravske županije na svečanom prijemu u zgradi Županije. Odlučeno je da se svi sudionici nagrade odgovarajućim majicama s prigodnim logotipom koji je glasio: "Recite životu - DA". Kao i sve naše akcije, a prema preporuci Svjetske zdravstvene organizacije, i ova je akcija naglašavala pozitivnu stranu života, dok se sam problem ovisnosti pri tome ne ističe.

Od sportskih aktivnosti svaka-ko najveći događaj predstavlja ponovno sudjelovanje Povjerenstva u organizaciji polumaratonu Virovitica - Barcs, koji je već postao tradicionalan. I ove godine, kao i prethodnih, sponzorirali smo provedbu navedenog polumaratonu, te se ponovno predstavili i međunarodnoj javnosti, ovoga puta u mađarskom gradu Barcsu, promovirajući zdrav stil života.

U suradnji sa Zajednicom sportskih udruga grada Slatine i Atletskim klubom Slatina organizirali smo atletske utrke ulicama Slatine. Tada smo okupili na ulicama Slatine veliki broj djece

javno zdravstvo "Sveti Rok", organizirali smo natjecanje u plivanju, također za učenike osnovnih i srednjih škola i natjecatelje iz Plivačkog kluba. Sudionici su nagrađeni majicama s

Župan Ivan Begović nagrađuje sudionike likovnog i literarnog natječaja

predškolskog i školskog uzrasta, iz osnovnih i srednjih škola. Svi natjecatelji predškolskog uzrasta na početku utrke dobili su majice s natpisom "Recite životu - DA", u kojima su i trčali utruku.

U Virovitici na Gradskom bazenu, a u suradnji sa Plivačkim klubom Virovitica, te Zavodom za

prigodnim znakom, te peharima i medaljama za pobjednike.

Ponovno smo bili aktivni, prezentacijom našeg načina rada u Centru, na domaćoj i međunarodnoj sceni. Bili smo sudionici održavanja "1. Jadranske konferencije o ovisnostima" koja se održavala u Poreču, gdje je

predstavljen naš model rada u Centru pod nazivom "Program rada s konzumentima opojnih droga u savjetovalištu za prevenciju ovisnosti". Također smo se predstavili i na "1. Simpoziju o ovisnostima zemalja srednje i jugoistočne Europe", a koji se održavao u Portorožu.

Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade Republike Hrvatske pozvao nas je na obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv ovisnosti 26. lipnja na Cvjetnom trgu u Zagrebu. Navedeni datum obilježen je prigodnim edukativno-zabavnim programom u kojemu su sudjelovale i poznate osobe iz javnog života.

Prisustvovali smo, jednako kao i svake godine, sastancima voditelja Centara iz čitave Hrvatske koji je bio održan u Zagrebu. Jednako tako, predsjednik županijskog Povjerenstva je s ravnateljem Zavoda za javno zdravstvo sudjelovao na radnom sastanku u vezi izrade Mreže sustava za prevenciju ovisnosti, koji je bio održan u Zagrebu u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Na sastanku se

raspravljalo o prijedlogu koji je postojeće Centre za suzbijanje ovisnosti predvidio kao sastavne dijelove županijskih Zavoda za javno zdravstvo. Raspravljalo se također o sastavu timova koji bi radili u Centru, o financiranju njihova rada i ostalom. Pri kraju godine, a temeljem novog zakonskog rješenja, Centar je i formalno postao dio Zavoda za javno zdravstvo.

Predsjednik županijskog Povjerenstva pozvan je u Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske da sudjeluje u radnoj grupi nekolicine stručnjaka iz čitave Hrvatske na donošenju algoritma i smjernica za propisivanje metadonske terapije.

Od strane Ministarstva zdravstva zatraženo je naše mišljenje, kao i naši prijedlozi u vezi izrade Nacrta Prijedloga Nacionalnog programa za suzbijanje ovisnosti. Povjerenstvo je predloženi Nacrt razmotrilo, te nakon rasprave uputilo primjedbe i prijedloge za poboljšanje.

Kao i svake godine, tako smo i u prošloj godini izradili Bilten Povjerenstva za prevenciju i suzbijanje ovisnosti za 2002.g.

U njemu smo prikazali naš rad u prethodnoj godini, kao i rad Centra, te kretanje broja ovisnika na našoj županiji.

Od promotivnih materijala, izradili smo prigodne bedževe, te kolor letke, postere i plakate većeg formata na kojima smo predstavili naš rad, kao i rad i rezultate Centra za prevenciju i suzbijanje ovisnosti. Također smo nabavili test pločice za analizu urina na pojedine vrste droga, poput ecstasyja, marihuane, amfetamina, heroina i kokaina.

Informatička oprema nabavljena ranije koristila se i dalje za provođenje edukativnih predavanja koje je Povjerenstvo provodilo po osnovnim i srednjim školama s područja naše županije, te prilikom predavanja na javnim tribinama na temu suzbijanja ovisnosti. Tako je održano ukupno šesnaest edukativnih predavanja i javnih tribina. Predavanja su održana za potrebe roditelja, nastavnika ili učenika, ovisno o dogovoru, i to u devet osnovnih škola i tri srednje škole, te na četiri javne tribine koje smo organizirali u suradnji sa Aktivom biologa

Virovitičko podravske županije, Udrugom S. O. S. telefon, te Povjerenstvom za prevenciju i suzbijanje ovisnosti Bjelovarsko-bilogorske županije. Naime, navedeno Povjerenstvo pozvalo nas je u goste, te zamolilo da njima prezentiramo svoj rad, što smo i učinili.

S obzirom da smo ovom problematikom željeli obuhvatiti što veći broj ljudi kod kojih želimo potaknuti svijest o postojanju navedenog problema, uputili smo dopis vodećim ljudima jedinica lokalne samouprave da nas izvijeste o tome žele li da na njihovom području organiziramo adekvatna predavanja. S obzirom da smo tako koncipirano predavanje već održali njima samima na jednom od kolegija načelnika i gradonačelnika, smatrali smo da je potrebno problem ovisnosti što je moguće više približiti svim ljudima koji o tome žele nešto više saznati. Pojedine jedinice lokalne samouprave izrazile su interes za održavanjem tribina u njihovoj sredini.

S istom svrhom održano je i nekoliko radio emisija na lokal-

nim radio postajama, naravno, na temu suzbijanja ovisnosti. Jednako tako smo i putem pisanih medija prezentirali svoj

rad, te na izravan način slali poruke i utjecali na javno mišljenje prema navedenom problemu.

Uspješno je nastavljen niz javnih tribina i predavanja

5. Edukacija

Tijekom godine provedeno je niz aktivnosti na edukaciji stručnih, ali i drugih osoba (na primjer učenika, nastavnika i roditelja) koje su na različite načine uključene u aktivnosti vezane uz prevenciju i suzbijanje ovisnosti.

Jednako tako, nastojali smo i članove Povjerenstva što je moguće više usavršavati iz područja suzbijanja ovisnosti, a provodili smo i učinkoviti model edukacije edukatora školskih preventivnih programa. Tako smo nastojali, koliko je to bilo moguće iz objektivnih razloga,

biti prisutni u zemlji, ali i u inozemstvu, na mjestima gdje se na vrlo visokom nivou raspravljalo o temi ovisnosti.

I tijekom prošle godine nastavili smo s nabavkom knjiga poznatih autora s područja ovisnosti, te smo nabavili knjigu kemičara Jerry Dorsmana "Kako se zauvijek riješiti droge", koja je namijenjena radu u Centru.

Knjige su nabavljene za edukaciju stručnih suradnika,

voditelja školskih preventivnih programa, te za podizanje razine svijesti o tom problemu kod mladih.

Nastojali smo, a smatramo da smo dobrim dijelom i uspjeli, uspostaviti dobre i suradničke odnose s raznim udrugama, stručnjacima iz drugih županija, kao i našim poznatim stručnjacima, profesorima sa Medicinskog fakulteta, Filozofskog fakulteta, Policijske akademije i sl.

6. KLA - klubovi liječenih alkoholičara

Iako ne rukovodi radom KLA, Povjerenstvo je u stalnim kontaktima sa svim klubovima liječenih alkoholičara (KLA) s područja naše županije, te podupire njihov rad.

KLA Virovitica bio je organizator XIX. sportskih susreta liječenih alkoholičara sjeverozapadne Hrvatske. Natjecanje se održavalo na stadionu NK Podgorje, a natjecatelji su se natjecali u malom nogometu, pikadu, šahu, potezanju užeta, te krosu. U sklopu navedenog natjecanja, Viroviticu je posjetio ultramaratonac Tadija Opačak, koji je

utrku pod nazivom "Hrvatska bez alkohola" započeo u Zagrebu, te je preko Križevaca, Koprivnice, Bjelovara i Đurđevca, utrku završio upravo u Virovitici.

UKLA "Virovitica", ZZJZ Sv. Rok VPŽ i Povjerenstvo sudjelovali su na 7. sajmu zdravlja u Vinkovcima predstavljajući svoj rad na zajedničkom izložbenom prostoru.

UKLA Slatina bio je organizator, a Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti pokrovitelj, "Večeri pučke poezije - Poezijom protiv ovisnosti", koje su održane u

Plakat i letak koji od početka prate rad Povjerenstva i Centra

Slatini gdje su se okupili članovi Klubova s područja Zagreba i sjeverozapadne Hrvatske. Na toj manifestaciji, a u sklopu okupacione terapije, liječeni alkoholičari, jednako kao i njihovi terapeuti, čitali su svoju poeziju. U sklopu navedene manifestacije održan je okrugli stol na temu borbe protiv ovisnosti, na kojemu je osobno sudjelovao predsjednik županij-

skog Povjerenstva, u društvu sa istaknutim terapeutima iz naših najpoznatijih psihijatrijskih klinika. Svatko je imao zadatak osvrnuti se na pojedini segment društvenog djelovanja koji je koristan u prevenciji i suzbijanju ovisnosti. Zadatak predsjednika županijskog Povjerenstva bio je osvrt na sport i sportske aktivnosti u cilju prevencije ovisnosti.

7. Evaluacija godišnjeg rada

2003. godine Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti realiziralo je sve aktivnosti predviđene Godišnjim planom i programom. Nizom preventivnih akcija nastojalo se ciljano preventivno djelovati na uvijek određenu populaciju, a radom u Centru u Virovitici i Slatini identificirani su akutni slučajevi s kojima se također ciljano i permanentno stručno radi. Kako se određenim dijelom problemi vezani uz rad Centra i Kluba liječenih alkoholičara preklapaju, Povjerenstvo je nastavilo zadovoljavajuću suradnju i s Klubovima liječenih alkoholičara u Virovitici, Slatini i Pitomači.

Svaka pojedina aktivnost koju je Povjerenstvo realiziralo medijski je popraćena, a proširena je i odgovarajuća foto i video arhiva vezana uz provedene aktivnosti.

Napominje se kako bi aktivnosti Povjerenstva u provedbi primarne prevencije bile još obuhvatnije da nije dio sredstava za rad preusmjeren za rad Centra u Virovitici i Slatini kako bi bio osiguran kontinuitet dežurstava.

Sve aktivnosti Povjerenstva također se mogu pratiti na internet stranici Zavoda za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Adresa je: www.zzjzvpz.hr.

Centar za prevenciju i suzbijanje ovisnosti Virovitica
OKVIRNI PROGRAM
SAVJETODAVNOG RADA S KLIJENTIMA
 (u ukupnom trajanju do šest mjeseci)

trajanje	aktivnost	ciljevi	korisnici
EVIDENTIRANJE			
prvi susret	Upoznavanje s načinom rada u Centru, razgovor o problemu i o razlozima koji su do problema doveli	Aktualiziranje problema Uspostavljanje odnosa savjetovatelj-klijent	eksperimentatori ovisnici
prvi susret	Početak detoksikacije (u ambulantama ili bolnicama)	"Čišćenje" organizma	ovisnici
drugi susret	Ukoliko klijent dođe drugi put dogovoriti zajedničke daljnje aktivnosti, upoznati ga s Programom i ispuniti Pampidou upitnik	Određivanje strukture i cilja savjetovanja Planiranje tijeka akcije Evidentiranje klijenta	eksperimentatori ovisnici
AKTIVIRANJE			
treći susret	Zajedničko pronalaženje načina prestanka konzumiranja (ukoliko je konzument), upoznavanje sa sustavom testiranja	Aktiviranje klijenta Povećanje svjesnosti klijenta	eksperimentatori ovisnici
četvrti susret	Prvo testiranje (test trake i sl.)	Utvrđivanje da li klijent konzumira sredstva ovisnosti	eksperimentatori ovisnici
peti susret	Komentiranje rezultata testiranja i dogovaranje o uključivanju članova obitelji u rad (klijent sam odabire člana obitelji ili prijatelja koji će mu biti podrška)	Produbljivanje povjerenja i podrške	eksperimentatori ovisnici
ODVIKAVANJE			
šesti susret	Obiteljski savjetodavni rad	Ustrojiti sustav obiteljske podrške	eksperimentatori ovisnici
sedmi susret	Informiranje klijenta o vrstama sredstava ovisnosti i štetnosti njihova utjecaja	Educiranje	eksperimentatori
osmi susret	Poticanje klijenta da pronade alternativne (zdrave) načine življenja	Motiviranje	eksperimentatori ovisnici
VREDNOVANJE			
deveti susret	Drugo testiranje (test trake i sl.)	Retestiranje	eksperimentatori ovisnici
deseti susret	Procjenjivanje efikasnosti dolaženja u Centar	Valorizacija rada i procjenjivanje efekata savjetovanja	eksperimentatori

Bilten izdaje Povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti
Virovitičko-podravske županije
Povjerenstvo je osnovano 20. travnja 1999. godine

Autori:

Miroslav Venus, dr. med. spec. epidemiolog

Vesna Šerepac, dipl. ped.

Elvira Koić, dr. med. spec. psihijatar

Saša Baranjec, dr. med. spec. mikrobiolog

Siniša Brlas, profesor psihologije

Adresa: **Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitica**

Telefon: **(033) 727-031**

Web: **www.zzjvzp.hr**